

ligt til at overbevise det ærede Thing om, at det Lovforslag, der foreligger, er retfærdigt, billigt og hensigtsmæssigt at faae gennemført.

Tfcherning: De ærede Medlemmer, som hidtil have talt i denne Sag, have paa den ene Side været Rjøbenhavnere og Rjøbstadfolk, og paa den anden Side, saavidt jeg troer, lutter Frederiksbergere. Jeg er ganske vist Rjøbenhavnere, og derved ogsaa Rjøbstadbeboer, men jeg lider ikke af det almindelige Rjøbenhavneri. Det ærede Medlem for Aarhus (Mørk) har — som af den sidste ærede Taler omtalt — søgt at knytte sin Modstand mod dette Lovforslag til Næringsloven i Almindelighed, og han er, hvad den ærede sidste Taler ikke har bemærket, steget op tidligere, end Næringsloven blev til, idet han, hvis jeg hørte rigtigt, meente, at Rjøbstæderne dengang havde en ubelukkende Næringsret, men det er en fuldstændig Feiltagelse. (Mørk: Jeg har ikke talt om Fortiden.) Det ærede Medlem har sagt: „Før Næringsloven kom ud i 1857“, og jeg antager dette maa forstaaes om Forholdene, som de vare før Næringsloven. Han sagde ogsaa, at man i Henhold til de Forhold, som iforveien bestode, dengang var utilfreds med den Løsning, hvortil man kom; han talte altsaa om, at Folk skulde være misfornøiede, støttende sig til en formeentlig Ret, og det var vistnok ogsaa Tilfældet. Før Næringsloven kom ud, kunde der i Rjøbstæderne drives Næring uden Bevilling fra Regjeringen, men paa Landet kunde Regjeringen give saamegen Næringsfrihed, som den vilde, og Forstjellen paa Tilstanden før og efter Næringsloven er altsaa kun, at Bevillingssystemet fra Regjeringens Side nu er faldet bort; Andet er det aldeles ikke. Grundloven gif ud paa at reducere Bevillingsystemet til det mindst mulige; den gif— eller gaer da endnu, forsaavidt den faaer Lov til at bestaae — ud paa at staffe Næringsfrihed tilveie, og den løste Problemet paa den ganske simple Maade, at Bevillingsindskrænkningen for Landet ophørte. Denne Bevillings-

indskrænkning vedblev imidlertid at bestaae for en vis Omkreds af enhver Rjøbstad, og det er altsaa ikke, som anført, noget Nyt, at Regjeringen har forbeholdt sig at kunne tildele Bevillinger indenfor disse Kredse, thi det bestod iforveien; af Velvillie for Rjøbstæderne (En Stemme: Hør!) — ja, jeg skal komme dertil, og Velvillien skal fra min Side ikke være større end fornøden — lod man omkring hver Rjøbstad blive en Kreds tilbage, for hvilken de tidligere bestaaende Forhold bleve opretholdte. At en Lovgivning, hvis Princip er at indføre Næringsfrihed, skulde være afsluttet saaledes, at disse Kredse skulde betragtes som stadigt hørende til Rjøbstaden, og kun kunde friskjøbe sig fra denne Tvang ved at betale til Rjøbstaden, kan umuligt have været Lovens Mening, men Meningen har været af Velvillie imod Rjøbstaden ikke at trænge sig nærmere til denne, før man havde seet, hvilken Indflydelse denne Næringsfrihed havde. Jeg skal ikke her gaae ind paa at omtale, hvilken Indflydelse den har havt paa samtlige Rjøbstæder, idet dette ikke ligger for og ikke behøver at berøres, men jeg skal blot sige, at samtlige Rjøbstæder som Totalitet, saavidt man kan skjønne efter deres Tilvæxt i Befolkning, ikke alene ikke have lidt ved Næringsloven men tværtimod ere gaaede fremad, siden den kom ud. Ingen kan afgjort sige det Modsatte; dette er et Factum. Man kan sige, at Rjøbstæderne befinde sig i en kneben og besværlig Tilstand, men jeg peger hen paa Svindelriet i Rjøbstæderne i 1857 og siger: Naar hver Deel faaer sin Ret, er det da Næringsfriheden paa Landet eller Svindelriet i Rjøbstæderne, der er Skyld i disses nuværende knebne Tilstand? Hermed forlader jeg dette almindelige Spørgsmaal om Rjøbstæderne, og siger: Vi have ikke her med Andet at bestille end med Spørgsmaalet om, hvorvidt Frederiksberg ligeoverfor Rjøbenhavn er at betragte som Rjøbstad, stillet i et saadant Forhold, at Indflydelsen af Næringsloven nu efter de 8 Aar maa siges at være forbi, og det forekommer mig da, at Intet ligger klarere for Haanden,